

1727 483
250 34
ORDINIS JURISCONSULTORUM
IN
ACADEMIA VITEMBERGENSI
h.t. PRO-DECANUS
IO. PAULUS
SCHRÆTER

POTENTISS. POLONIAR. REGIS ET ELECTORIS SAX.
IN SUMMO PROVOCATIONUM SENATU CONSILIARIUS
ET JUDICII PROVINCIALIS IN MARCHIONATU INFE-
RIORIS LUSATIAE ASSESSOR

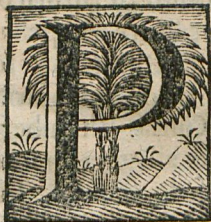
LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

*an liceat iudici in secunda instantia ad vocati
officia sustinere?*

Q. D. B. V.

rudenter admodum & cum summa ratione a Juris nostri Conditoribus constitutum, ne in uno eodemque negotio aliquis partibus Judicis & Magistratus vel ejus Assessoris & Consilarii simul, nec qui olim fuit Advocatus, postmodum in eadem causa Judicis munere fungatur, in quam rem extant textus in *l. 6. pr. C. de Postul. l. 14. pr. C. de Assessoribus. l. 5. de Off. Assessor. l. 17. ff. Jurisd.* cum incompatible sit ut, quis consilium suggerat & pro parte loquatur, & simul Juri consonam sententiam ferat MENOCH. *lib. 1. arbitrar. Q. 2. qu. 73. n. 4.* BRUNNEM. *ad l. 6. C. de Postul. n. 2.* quod latius & pro more solidissime exponit ZIEGLERUS in *Dicaſtice Concluſ. 19. n. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.* Unde & Summi Electoralis Sax. provocationum Senatus Præſes

a 2

&

132
& Consilarii ex præscripto Ordinationis hujus summi Tribunalis jurejurando inter cætera se sequentem in modum adstringunt: Will mich auch allenthalben in Sachen zwischen meines gnädigsten Herrn Untertanen, und andern, so vor diesem Gerichte zu thun haben, so lange ich dem Gerichte verwandt bin, außserhalb der Sübne, wissentlich zu rathen oder zu schreiben, wenn die vor dieses Appellation-Gericht kommen sind, enthalten. Id quod totidem verbis in Ordinationibus Curie Provinc. Supremæ Lipsiæ & Curia Vitembergens. continetur. Cum vero allegata jura de casu quando quis in eodem foro simul & Judicis vel Assessoris, atque Advocati officia sustinere & partibus litigantibus patrocinium præstare præsumit, concepta nec rationes ultra hæc spatia porrectæ, in quæstionem venit, num Judicis vel Assessoris in alio judicio vel instantia parti, pro qua vel contra quam sententiam pronunciavit, patrocinari & Advocatum se gerere, integrum & licitum sit? Et prius quidem absque hesitatione merito affirmatur. Cessat enim hic prohibitionis ratio, & in secunda instantia non cognoscit, nec judicat, qui in prima judex fuit, sed postea quam semel sententiam dixit, Judex esse desinit. l. 55. ff. de

ff. de re jud. adeoque non metuendum, ne ex affectione injustam ferat sententiam, & cessat in hoc casu suspicio SCHILTER in *Corollar. s. ad exerc. ad ff. 10.* quin potius, cum ad ejus existimationem pertineat, ut rite, recte & iuste judicasse det demonstratum, non per fordes aut gratiam, jurisve, vel facti ignorantiam, non tam litigatori, pro quo judicavit, sed sibi ipsi patrocinium præstitisse intelligendus est; & quemadmodum appellare possunt omnes, quorum interest. *l. 1. pr. ff. de appell. recip.* ita multo magis judicatum licet defendere omnibus, qui sua putant interesse. Imo effato Juris Consulti MAECIANI in *l. 85. §. 2. ff. ad Sct. Trebell.* publice interest, ut constet sententiis & rebus judicatis sua autoritas, nec quæ bene sunt pronunciata, novi patroni malitia vel imperitia facile convellantur, sed sententiæ vires rei judicatæ acquirant & lites quantocius finiantur, quod commodissime obtineri potest, si Judex, primæ instantiæ, qui juris & facti, in quibus innixa optimam & accuratam notitiam nactus est, quam tulit sententiam in secunda instantia ipse tueatur. Nec obstat, quod hac ratione evenire queat, ut a iudice suam sententiam defendente ejus fundamenta & rationes decidendi propalentur, indeque adversæ

parti ansa detur, & via aperiatur eas impugnandi, & vel hoc modo sententia evertatur, quod tamen, ut declinetur, rationes, quæ judicem movent, regulariter non sint ab eo exprimendæ, c. 16. X. de sent. & re jud Jo PETR. de FERRARIIS in *Practica aur. form. sententia defn.* §. *relaxandum n. 4. p. m. 215.* ubi periculum esse, & fatuum illas exprimere, si possit cum silentio pertransire, quia sententia possit de nullitate redargui, si causa reperiretur falsa vel erronea asserit. Conf. CARPZ. in *Proc. cit. 16. art. 1. §. 65. seqq.* Hæc enim hodie in his regionibus ex lege publica secus se habent, & mandato Regio atque Electorali d. 9. Martii 1715. jubentur Dicastria, sententiarum definitiva- rum, & quæ vim definitivæ habent, & si libelli angebrachter massen rejiciuntur, quem postremum casum & de FERRARIIS inter limitationes regulæ c. l. n. 5. refert, rationes decidendi edere. Quin & judici a quo appellanti Apostolos refutatorios dare hodie integrum est, & tenetur in iis causas & rationes, quare bene judicatum & appellatio frivola sit, ex Actis depromptas, superiori exponere CARPZOV. l. 3. R. III. n. 7. MEV. p. 6. *Decis. 13.* quo ipso etiam sententiam a se dictam tuetur eique atrocitatur. Atque hæc nostra ajens sententia communi Juris Consultorum tam veterum quam recen-

recentiorum Scholæ semper probata fuit Jam enim sua ætate GVILIELM. DURANDUS, vulgo Speculator dictus, in *Speculo lib. 1. partic. §. 3. de Judice deleg. n. 1.* nullo Jure prohiberi, qui vult esse Advocatus in appellationis instantia in causa, in qua fuit Judex, scripsit. Secuti sunt eum ANTON. FABER in *Cod. lib. 2. tit. 5.* BERNH. WURMS. *lib. 1. tit. 1. Obs. 7.* MASCARDUS de *Probat. Vol. II. Conclus. 950. n. 1.* FRIDER. HILTROPPIUS in *Processu p. 1. tit. 19. n. 38. & 98.* BRUNNEM. *ad l. 6. C. de Postul. n. 6.* MEV. *ad Jus Lubec. lib. 1. tit. 1. art. 13. n. 19.* SCHILTER *supr. cit. l. B. MENCKEN in Tract. Synopt. Proc. Diss. 4. §. 1.* NOB. DN. de BERGER in *Oeconomia Juris lib. 4. tit. 8. §. 2. n. 7.* Quamvis vero FRANZK. *lib. 2. ref. 13. n. 18.* hanc sententiam simpliciter intellectam, ideo non satis tutam esse autumat, quod multis modis fieri possit, ut causa præsertim, si ab interlocutoria appellatum sit, ad Judicem prioris instantiæ revolvatur; Attamen si ab interlocutoria appellatum, illa a Judice, qui eam dixit, defensa in secunda instantia, vel corrigitur, vel confirmatur; priori casu, cum causa principalis a Judice appellationis & in secunda instantia sit definienda, nec regulariter locus sit remissioni ad priorem instantiam, metus iste frustraneus est, in posteriore

ore vero casu, super quaestione, de qua interlocutorie pronunciavit iudex primae instantiae, lis est finita, nec secuta remissione amplius in disceptationem venit, nec desuper iudicandum est & cum ex confirmatione pateat, iudicem primae Instantiae bene & iuste iudicasse, patrocinium suae interlocutoriae in appellationis instantia praestitum non oberit, quo minus causa principalis eius definitioni sit committenda. Nec ad arcendum ab hoc patrocinio iudicem primae Instantiae quicquam facere potest, quod ZIEGLERUS in *Dicastice conclus. 19. §. 10.* consentientibus aliis tradit, honestius agere iudicem, si a tali patrocinio abstineat, ne videatur uni plus favisse quam alteri, vel ut DURANDUS *c. l.* loquitur, ne malum commercium praesumatur tempore, quo iudex erat habuisse. Omnes enim, quorum haec est opinio, cum admittant hoc patrocinium nullo jure prohiberi atque Iudicem versari in actu jure licito, nulla causa est, quare juris regulae, quae volunt praesumptionem in bonam partem, & pro honestate esse capiendam *l. 51. pr. ff. pro soc.* ibique Dd. sint invertenda, & in officio iudicem deliquisse praesumendum, nec sibi nihil mali conscius iudex ejusmodi inveras ac vanas praesumptiones curare necess-

necesse habet; Alterum quaestio-
 nis membrum plus difficultatis
 videtur habere. Sane cum inter-
 sit iudicis primae instantiae, ut
 sententia a se pronunciata con-
 firmetur, & ipse erroris incur-
 riae aut ignorantiae non incusetur,
 quod declinare vix poterit, si ipse
 suam sententiam in appellatio-
 nis instantia evertere atque con-
 velle- patrocini-
 re patrocini-
 tur, quin potius se ipsum accusare
 videatur, adeoque citra aliquam
 turpitudinis notam impugnationem
 facti proprii suscipi non posse
 censendum, nec eam permittendam,
 multis Doctorum statuere placuit,
 & fere in unico casu patrocini-
 um in Appellationis instantia a
 Iudice prioris praestari non impro-
 bant. Nimirum, si Iudex, qui male
 in aliqua causa iudicavit, victo
 appellanti heres succedat, JACOB.
 SCHULTES *ad Modest. PISTOR. quest. 140. n. 86.*
segg. BERLICH. p. 1. concl. 50. n. 9. segg. ubi
 hoc rationibus, ampliacionibus & limitationibus
 expositum, conf BRUNN. *ad l. 17. ff. de Jurisd. n. 2.*
 cum causa ejus ita fiat propria & ipsius
 pecuniarie intersit reformari sententiam
 a se latam, adeoque defensionem suscipiat
 fortunarum & facultatum suarum. Non
 tamen satis percipio rationem distinctionis
 inter hereditatem ab in-
 testa-

b

testato, & ex testamento a BERLICHIO *c. l. n. 10.*
& restrictionis ad priorem hujus sententiæ al-
lata; Atque salvo aliorum judicio mea sic fert
opinio, judicem primæ instantiæ, qui ex erro-
re, vel etiam, quod ab uno litigantium non
satis deducta fuerint, quæ pro sua causa stant
momenta secundum acta & probata, ut qui-
dem decet judicem, contra illum pronun-
ciavit, deprehenso postmodum a se com-
misso errore, quem corrigere in commo-
dum proximi nemini prebrosum, quemad-
modum & in superioribus judiciis quotidie e-
venit, ut sententia prior, Leuteratione inter-
posita, per idem Judicium corrigatur, & in to-
tum reformetur. in appellationis instantia ejus
patrocinium suscipere, & ex nova causa, per
vulgatum: non deducta deducam, non probata
probabo, supposito in foro nostro casu, ubi in
secunda instantia novæ probationi locus est,
de quib. vid. CARPZ. ad Constit. 21. p. 1. def. 4. 5.
6. 7. 8. 9. sententiam suam impugnare, & in
melius mutationem querere. Unde & ZIEGL.
in Decis. 17. ubi questionis nostræ posterius
membrum late ac solide examinat, saltem judi-
ci indecorum & minus honestum esse, sua pro-
nunciata impugnare, ideoque citra interesse
pro-

proprium non esse ad patrocinium pro victo
 admittendum, criminis prævaricationis vero
 reum non fieri, neque in pœnam incidere con-
 cludit: Monendum restat, utrumque quæstionis
 membrum solum pertinere ad illa judicia, quæ
 ipsa de causis cognoscunt & sententias conci-
 piunt, illis vero iudicibus, qui a Dicastriis &
 collegiis prudentum transmissis actis sententias
 requirunt, easque nomine Consultorum publi-
 cant, id quod valide & cum effectu rei judi-
 catæ *per Constit. Elect. Sax. 26. p. 1.* fieri potest,
 nihil esse impedimento, quo minus sententias,
 illas a se publicaras, si appellatum sit in secun-
 da instantia, tanquam Advocati vel tueri vel
 impugnare fas sit, cessantibus nimirum causis &
 rationibus, ex quibus illis, qui ipsi pronunciant,
 hæc facultas in dubium vocari solet. Sufficiant
 hæc ad advisionem præsentem in gratiam Can-
 didati Juris Nobiliss. de affine themare, Salario
 nimirum Advocatorum, disputationem inau-
 guralem parantis

JO. FRIDERICI AUTENRITH
 Vitembergensis,

institutam, qui, quæ ex more de ejus natalibus,
 hactenus vita acta, cursu & progressionibus

b 2

bus

bus studiorum sunt exponenda, ipse suismet
verbis in sequentibus suppeditavit :

*Vitam exponere jussus, ea, quae potiora videntur,
commemorabo. Annus erat 1700, die 12. Aug.
cum Vitebergae Saxonum, Parentibus honestis-
simis, JO. JACOBO AUTENRITHIO,
Cive ac Chirurgo in Oppido patrio, & DORO-
THEA natalibus KOEPPIA Torgaviensi,
natus in hanc aulam venire. Prima paren-
tum cura fuit, ut per lavacrum nominibus Jo.
FRIDERICI insignitus in civitatem Dei adscri-
berer. Post privatis & publicis praeceptoribus,
KRANEWITTERIS, WAGNERIS, ULI-
CHIIS, BOETIGERIS & PILARICCIIS in
disciplinam datus scholam oppidanam frequen-
tavi. Anno autem 1712, die 13. Octobr. Rectore
Magnifico, JO. ANDREA PLANERO,
Math. Super. P.P., in tabellas academicas rela-
tus. Anno 1713, M. Octobr. in scholam Regio-
Electoraalem Grimmensem missus, ERMELIIS,
SCHUMACHERIS, EGENOLFIS, & JACOBI,
praeceptoribus fuit usus. Sed anno 1718, M. Apr.
in patriam reversus, privatae institutioni in lite-
ris, quae ad humanitatem pertinent, pariterque
in Logicis & Oratoriis addiscendis, autore M.
HERMANNO BECKERO, Facult. hujus Philo-
sophi-*

*sophicae Assessoris Spectatissimo, praefatore fide-
 lissimo, quem video mihi principem & ad susci-
 piendam & ingrediendam rationem horum stu-
 diorum existisse, operam navavi. Tum vero
 studiis academicis omne tempus dedi, atque in
 dicendi arte KIRCHMAIERUM, in Philosophi-
 cis M. WOLFIIUM, audivi. Ulterius progres-
 sus in studio Juridico Illustrum WERNHERUM,
 aliosque Professores & Doctores laudatissimos,
 MENCKENIOS, KRAUSIOS, BREND-
 LIOS, WOLFIOS, KOESELISIOS, in causis
 autem forensibus orandis exercendisque TEM-
 MICHIOS & REINHARDTOS fidelissimos ha-
 bui praefatores. Studiis Juridicis, quantum
 potui, arreptis, anno 1722. die 28. Aprilis, exami-
 ni, quod Lege Saxonica imperatum illis est, qui
 causas in foro orare cupiunt, me submisi, & in-
 terrogantibus notitiam legum, tum quoque Pro-
 cessus Saxonici necessariam, judiciumque in tra-
 ctandis causis accommodum probavi, atque adeo
 testimonium ab Illustri Jctorum hujus Acade-
 miae Ordine eodem die expetitur facile obti-
 nui. Deinceps Patronorum consilio Magdebur-
 gum me contuli, ibique in Judiciis versatus, com-
 modam occasionem nactus fui majorem com-
 parandi usum forensium. Quo in loco mihi contigit*

tigit felicitas, ut Illustris ac Excellentissimi DN.
DE GUERICKE, Regii Prusici Regiminis
& Sacri Consistorii in Ducatu Magdeburgensi Di-
rectoris, Arcanorumque Regionum Consiliarii, fi-
lios instituendi, ac in literis perficiendi occasio
mibi daretur. Accedebat, ut cum VIRO Il-
lustri in negotiis Casareis apud Megapolitanos
procurandis Anno 1724. M. Martio per Berolinum
amanuensis, vulgo Secretarii, loco proficiscerer,
& meam qualemcunque operam prestarem. Re-
bus autem ibi confectis Patrono meo, per Par-
chimum, & Saxo-Lauenburgum, Hamburgum
proficisci, ibique quindecim dies morari, & eo
loco relicto, Magdeburgum revertere visum fu-
it. Ego vero, anno dicto Mens. Octobr. Vi-
tbergam repetii, atque in studia Juridica in-
cumbere, eaque continuare induxi in animum.
Qua de causa adiu JOH. FRIDER. WERNHERUM,
J.U.D. qui principia & ipsam Juris artem, tam
in scientia, quam in usu, mihi discendi cupidissimo,
diligentissime omnia repetendo, instillavit & in-
culcavit, ita, ut ipsius fidem atque operam, in
hoc studii genere mihi prestitam, satis predica-
re haud queam. Is enim & ipsius Illustris Pa-
truis sunt, quibus ea, que in studio Juridi-
co arripui, post DEUM debeo. Quo vero ad sco-
pum

pum mihi præfixum eo citius pervenirem, Anno 1725. M. Aprili Dresdam petii, atque in conspectu Consilii Aulici, quod ibi foret, ad usum forensensem suscipiendum me obtuli, jureque jurando præstito in Advocatorum numerum receptus, retuli me Vitebergam. In hoc patrio Oppido per tres fere annos negotiis forensibus totum me tradens causam publice dixi. Neque tamen negligere auditoria & scholas BASTINELLERI, Nobilis Domini de BERGER, SPENERI, KEMERICHII, intermisi. Quorum recitationibus publicis, quantum licuit, interfui, atque in Disputationibus Inauguralibus, Præsidibus BASTINELLERO & MENCKENIO, munere dissentientis fungi non dubitavi. Ita aliqua opera forensi instructus, superiori mense Septembr. a. c. Illustri JCoorum Ordini me examinandum offerre sum ausus, examinibusque, ut vocant, tentamine & rigoroso, DEI Gratia, peractis, textibusque ex Jure Civili leg. ult. ff. de Postul. & ex Jur. Can. Cap. ult. X. de his, que vi metusve causa fiunt, publice illustratis, Collegium Juridicum Summos in Utroque Jure Honores capefendos me idoneum judicavit.

Quod

Quod reliquum est, probata satis Collegio nostro Juris scientia & peritia ad ulteriora omnium uananimi consensu admissus die VI Novembr. conscendet Cathedram, & quam dixi Disputationem Inauguralem sub Præsidio Præ-Nobilissimi atque Excellentissimi, DN. JOANNIS GODOFREDI KRAUSII, Antecessoris Celeberrimi, & Collegiorum Juridicorum Assessoris Gravissimi tuebitur. Cui toleni panegyri, ut RECTOR ACADEMIÆ MAGNIFICUS, ILLUSTRISSIMI COMITES, LIB. BARO ILLUSTRIS, PATRES ACADEMIÆ CONSCRIPTI, ac reliqui Jurium Fautores interesse benevole dignentur, ab his officiosissime peto atque contendo, & Ordinem nostrum nihil eorum, quod ad probandam mutuum officiorum atque interveniendi promptitudinem facere possunt, in se desiderari passurum, in me recipio. P. P. sub sigillo Facultatis Dom. XXI post Fest Trin.

A. MDCCXXVII.

Wittenberg, Diss., 1727 A-So

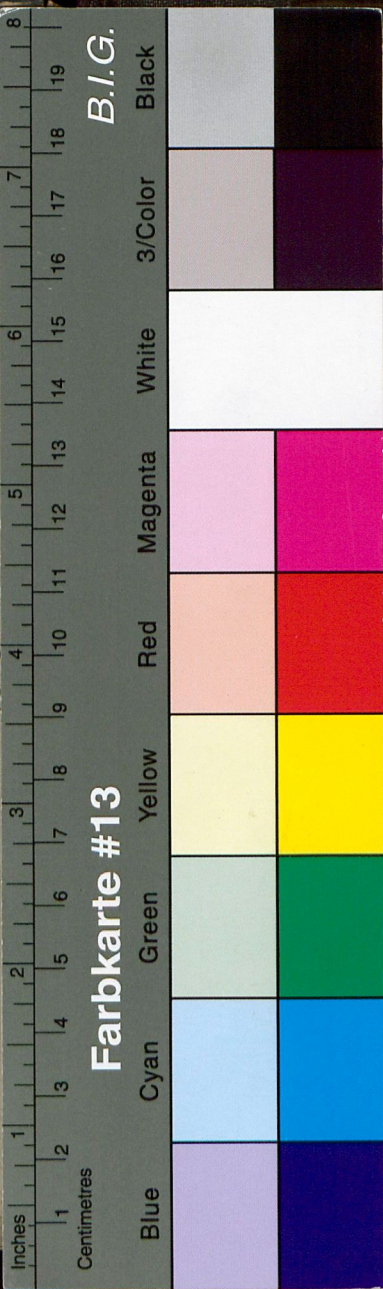

Sb.

10/8

B.I.G.

Farbkarte #13

1727 483
250
34

RISCONSULTORUM
IN
VITEMBERGENSI
DECANUS
PAULUS
ÆTER

REGIS ET ELECTORIS SAX.
NUM SENATU CONSILIARIUS
IS IN MARCHIONATU INFE-
TIAE ASSESSOR

BENEVOLO

p. D.

da instantia advocati
here?

